

på plads, så er der ikke nogen grund til at tænke sig om.

Hvad er det så for et signal, regeringen sender med sit forbud? Jo, regeringen siger, at der skal gives individuelle karakterer – men sådan var det jo i forvejen – at den enkelte også i en gruppeeksamen skal præstere noget, som der kan gives en individuel karakter for. Pointen er jo netop den dobbelte: at man giver forskellige muligheder for at vise, hvad den enkelte kan både i en individuel eksamensform og i en gruppeeksamensform, men også at eksamensformen virker tilbage på undervisningsformen.

At eksamen virker tilbage på undervisningsformen, og at forskellige eksamensformer giver forskellige muligheder for at vise, hvad man kan, synes at være ret klart dokumenteret i forskellige typer undersøgelser. I dag har vi så forsøgt at finde ud af, hvad det er, man lægger til grund for regeringens politik.

Dansk Folkeparti *tror*, det er bedst, at man går til eksamen alene. Venstre *mener*, at det er bedst, at man går til eksamen alene, og De Konservative har simpelt hen tilsyneladende ikke tillid til, hvad der foregår. De Konservative var måske nok de mest, hvad skal man sige, lorne ved det, vi overhovedet har diskuteret. Den konservative ordfører sagde således, at man sådan set heller ikke har noget imod gruppearbejde. Det er dog den mindst begejstrede tilslutning til gruppearbejde, jeg endnu har hørt.

Faktisk er det jo sådan, at både undervisningsministeren og videnskabsministeren i den her proces har vist sig som varme tilhængere af gruppearbejde og gerne vil gøre noget for at fremme dets udbredelse. Vi må forstå, at den lille indrømmelse, det er, at man trods alt kan gå til eksamen med udgangspunkt i gruppearbejde uden at angive, hvem der har skrevet de forskellige dele, er et forsøg på at sørge for, at gruppearbejdet stadig væk kan finde sted.

Hvad er der så på spil, hvad er problemet med, at det her beslutningsforslag ikke vedtages? For det første er der det på spil, at vi mister et væsentligt bidrag til at udvikle undervisningsformerne, sådan at de kan imødekomme flere forskellige elever og studerende og flere forskellige kompetencer, som vi har brug for i vores samfund.

For det andet er det, der på spil, også mulighederne for, at den enkelte elev og studerende kan vise, hvad han eller hun kan ikke kun i den individuelle eksamensform, men også i gruppe-

eksamensformen. Derfor har regeringen i dag med vanlig tonløshed undladt at bruge muligheden for at folde det pædagogiske grundsyn ud. Vi har fået den samme sædvanlige snævre tilgang til det pædagogiske, at det handler om den enkeltes præstationer i den enkelte sammenhæng.

Dermed synes jeg også, og det synes jeg er ærgerligt, at der er vist en mistillid til de eksaminere, der har været afholdt, men også til de mennesker, som har været dybt optaget af at udvikle de eksamensformer sådan, at det blev stadig bedre.

Jeg synes, det er overraskende, at der ikke er noget udviklingsperspektiv i vores eksamener og eksamensformer, specielt når man tager i betragtning, hvor stor vægt regeringspartierne lægger på eksamensbeviser og eksamensafholdelser. Når det er så vigtigt, og når der tillægges eksamensbeviset så stor sandhed, skulle man tro, at der også var en optagethed af at udvikle eksamen sådan, at vi kom stadig tættere på, at den enkelte elev og studerende faktisk kunne vise, hvad han kunne.

Jeg sætter pris på, at vi har haft debatten, men jeg synes, det er ærgerligt, at vi ikke har kunnet kommet længere, hvad angår at få en egentlig diskussion af, hvordan man giver de bedste muligheder, og på hvilket grundlag vi kan træffe den her type beslutning.

Kl. 20.20

Jeg synes, det er ærgerligt, at når regeringen har sit flertal, så føler den sig fritaget for at argumentere for sit synspunkt. Så er det nok, at den tror, eller at den mener, men det synes jeg vi kan tage pejling af – vi, der arbejder for, at der skal være et fundament og et grundlag også for væsentlige uddannelsespolitiske ændringer i de kommende år.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.